

ТЕШЊАРСКЕ ПЛАСОТОНША

ГОДИНА XXII

2. АВГУСТ 2008.

БРОЈ 40

Увод са поводом

ЛЕК ЗА НЕСАНИЦУ

Никад ништа није како треба. Тако ни ове, по архиви 20 и друге Тешњарске вечери, неће овдашњем грађанству приказати све звезде света. То приказивају они којима се може. Тешњарске вечери не баш из ината, раде само на занимљивим догађајима и добром расположењу. Треба ли рећи да је то мало? Било би мало много!

У хвалисању, као и у скромности, на ваља претеривати. Тек, ради лакшег сналажења, није згорег поменути милозвучне концерте и добра позоришта, изложбе у свим галеријама, подразумевајући дечји маскенбал и досад невиђену парад у олдтајмера. И још једну занимљивост: Шабац се као град у гостима већ трећи пут појављује у Ваљеву. Сасвим заслужено. Двапут су досад понављали због метеоролошке појаве чије име на ваља се помињати. Сад је, ваљда, бити неће, треће је

срећа. И, добро, мани програм, шта ћемо ми са нама? Од предвечерја до поноћног биоскопа који се завршава око два, уз врућ бурек са хладним јогуртом за успут иза врата чека нас рођена кућа, док кроз прозор свиће нови дан. Самер тајм.

Што је најважније, обилне залихе бенседина, бромазепана, апаурина, пластичног пива и фантастичне жестине, чаја од жалфије и сличних средстава за самозаборав у кућној апотеци остаће нетакнуте. Нека их требаће. Иде златна јесен, а потом зима, дуга и хладна. Можда баш тада није лоше сетити се да Тешњарске вечери нису прошле узалуд? Нека остану као сећање на лето и лепо, већ коме се шта више свиђа. Избор никад није лак.

Уосталом, демократија је.

Бранко Лукић

ПОЧЕЛЕ 22. „ТЕШЊАРСКЕ ВЕЧЕРИ“

Летње ноћи служе да се људи друже

Да нема Ваљева, ко би Шабац бранио и да нема чивије, како би подвалу направили - ове добросуседске речи разменили су домаћини из града подвале и гости из града чивије, на синоћном отварању 22. „Тешњарских вечери“. На Летњој позорници уз Колубару, пред више стотина посетилаца, уводна музичка тачка припала је гостујућем, Културно-уметничком друштву „Абрашевић“ из Шапца, које је 2005. године обележило 100. годишњицу постојања, док је званичну уводну реч упутио млади домаћин, талентовани 18-годишњи ваљевски пијаниста Никола Здравковић.

је ваљевски градоначелник Зоран Јаковљевић, поздрављајући бројне госте и публику.

Совраније Чоњагић, члан Градског већа Шапца, у име градоначелника и свих Шапчана, поздравио је Ваљевце и захвалио им на позиву да учествују на традиционалним „Тешњарским вечерима“. У шаљивом тону, каква је била целокупна конверзација Шапчана и Ваљеваца, он је побројао шта је све Ваљево узело Шапцу, од Телекома, Одељења просвете...

Јаковљевић и Чоњагић разменили слике

Млад и успешан

Никола Здравковић, који је отворио овогодишње Тешњарске вечери, један је од најмлађих студената Факултета музичке уметности, који је већ након друге године Средње музичке школе уписао студије клавира код професора Александра Сердара. Један је од учесника Националне концертне сезоне и добитник бројних награда на републичким, савезним и међународним такмичењима. Био је апсолутни победник категорије на прошлогодишњем Међународном фестивалу младих талената у Шапцу, а у Италији је два пута освајао другу награду. Имао је више од 15 солистичких концерата, међу којима је и концерт у Српској академији наука и уметности.

- Пре две деценије један уважени колега, као водитељ, рекао је дословно: и док Колубара тихо тече, завршава се последње тешњарско вече. „Тешњарске вечери“ се не завршавају, него 22. пут почињу и томе треба наздравити. Дакле, живели! Летње ноћи служе да се људи друже - поручио је Здравковић стотинама Ваљевца окупљених уз Колубару.

Афирмација ваљевске младости, талената, уметника, али и враћање изгубљеног сјаја старој градској чаршији, основни су мотиви овогодишње манифестације, истакао

- Желимо да се помиримо са Ваљевом и на овај начин ћемо направити први корак ка помирењу, јер је познато да култура повезује људе. Али вам никада нећемо заборавити све што сте нам узели. Надамо се да ћете се уз нас лепо провести и да ће наш мали допринос вама пуно значити - рекао је Чоњагић.

Градски званичници, гост и домаћин, разменили су и поклоне, у Шабац је „отишао“ Ваљевац Миодраг Пешић, а Ваљево је добило Шапчанина Рада Станковића, чије ће слике бити део „шабачко-ваљевског помирења“. С. С. Т.

ПРИВРЕДНИ СУСРЕТИ ШАПЧАНА И ВАЉЕВАЦА Да не будемо „ситни играчи“

Сусрети привредника Шапца и Ваљева, организовани под окриљем Регионалне привредне коморе на самом почетку „Тешњарских вечери“ на којима је град-гост управо сусед са обале Саве, били су још једна прилика за контакте, упознавања, размену искустава, унапређење постојеће сарадње и евентуално склапање нових послова.

Уз поздраве пријатељима и гостима Зоран Јаковљевић, градоначелник Ваљева, истакао је да сигурно има начина

да Ваљево помогне Шапцу, као и Шабац Ваљеву и изразио наду да ће након сусрета привредника током „Тешњарских вечери“ доћи до конкретних привредних договора.

У име својих колега, Зоран Матић, директор Млекаре Шабац, констатовао је да су током последње деценије два града схватила да много више и боље напредују ако заједно наступају и остварују заједничке интересе.

Сл. Ђ.

АЛЕКСАНДАР ЦИМИ РАНКОВИЋ,
ПРЕДСЕДНИК САВЕТА ТЕШЊАРСКИХ
ВЕЧЕРИ

„Више музике” са мало пара

Буџет овогодишњих Тешњарских вечери, који износи око четири милиона динара (од тога из општинске касе милион и шесто хиљада динара, а од спонзора милион и четри-сто хиљада, није битније повећан у односу на онај прошлогодишњи, па су организатори ове манифестације били у прилици да покажу сву своју финансијску, али и праву креативну уметност да са то мало пара обезбеде чак 70 различитих програма, а да они буду и солидног уметничког нивоа.

– Иако је било мало времена за битније концепцијске промене овог летњег фестивала, које су, мислим, нужне, настојали смо управо то да са мало пара обезбедимо што је могуће

квалитетније извођаче. Такође, сматрали смо да младима овог града треба пружити прилику да активно суделују у стварању програма Тешњарских вечери, и тако утичу на њен квалитет, па је значајан део програма посвећен и продукцији младих стваралаца – каже Александар Цими Ранковић, председник Савета ове манифестације.

Ранковић посебно истиче изузетну понуду града у гостима Шапца, који за своју богату програмску активност није потраживао никаква средства, што је и пример изузетне комисијске сарадње и настојања да се сопствени град афирмише на један заиста посебан начин.

– Посетиоце подсећамо да Шапчани долазе и са презентацијом своје привреде али и богатом културном понудом, где свакако предњачи професионално позориште, које, иначе, Ваљево сања више од пола века. Само је изложба плаката, отворена у галерији Народног музеја, по својој вредности готово права мала антологија графичког дизајна, истиче Ранковић.

Такође, како наглашава наш саговорник, и Тешњар ће бити мало другачији и „умивенији” у дане Фестивала. Урађене су нове типске летње баште, биће постављен и низ естетски лепо решених тезги, где ће посетиоци моћи да купе производе домаће радиности, мед и производе од меда, здраву храну, сувенире и да у шетњи тешњарским улицама доживе једно старо време.

– Размишљамо да већ од наредне године ова манифестација прерасте у прави летњи фестивал, који би трајао два месеца, и током којег би посетиоци у једном далекомирнијем тајмингу могли да виде ово програмско мноштво. Фестивал би се одвијао у целом граду, па многим местима пригодним за различите фестивалске садржаје, његова круна биле би Тешњарске вечери. За сада уживајте у овоме што град сада нуди. Верујем да ће бити места задовољству, каже Александар Ранковић.

Р. Ф.

ВЕЧЕРИ ВАЉЕВСКЕ

Градске, а не паланачке

Средином осамдесетих година, када се родила идеја о настанку Тешњарских вечери, Ваљево је, мада формално није имало статус града, суштински увелико било један од престижнијих градова у Србији. Одлука тадашње ваљевске елите да створи манифестацију која би тој чиници дала посебан печат, требало је не само да потврди већ постојећи реноме града на Колубари, већ и да додатно помери оквире у којима се, у тада још увек великој Југославији, он налазио. У то време Ваљево је заиста имало неко друго лице. Био је то град који дише, а Тешњар је у животу Ваљеваца, имао посебно место. Чак је и централни део чувене „стазе слонова” тих осамдесетих (путање којом су се млади кретали током вечерњих излазака у град) подразумевао управо боравак у или испред неког од бројних тешњарских кафића.

Било тако некад, а онда су Ваљево почеле да сналазе недаћа за недаћом. Наишле су ужасне деведесете, економско пропадање пратило је свако друго срозавање ове средине, град се полако претварао у паланку... Тешњар је почео да замире, а са њим, некако неприметно, и цео град.

Након грозних деведесетих, Ваљевци су са пуно надања и оптимизма дочекали двехиљадите, али се брзо поставило да је наслеђе деведесетих било превише јако, тако да је Ваљево наставило са стагнацијом и таворенијем. Све до данас...

Упркос свему, Тешњарске вечери успеле су да преживе ове двадесет и две године. Замишљене и започете као градска културна манифестација, некад су то и успевале да буду, а некад, нажалост, не. Некад су биле раскошне, блиставе, полетне, а некад тако приземне, сморене, паланачке... тек да се одраде. Али су опстале.

И ево нас ту. Ваљево је ту, Тешњарске су и даље ту. Ваљево, чини се, за протеке двадесет и две године никад није имало већу жељу да поново постане град. Не у формалном смислу (што му је уз мало перипетија већ некако пошло за руком), већ суштински, што је неупореди-во теже. Колико је на добром путу да то и успе, показале и наредних недеља дана, колико ће трајати ове двадесет и друге Тешњарске вечери, које, рекло би се, никако не желе да буду паланачке, већ недвосмислено градске, какве Ваљевци дефинитивно и заслужују.

З. Миловановић

ДУШАН АРСЕНИЋ, ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА О ПЛАНОВИМА НОВЕ ВЛАСТИ
ВЕЗАНИМ ЗА ТЕШЊАР

Полако до туристичке атракције

Тешњар је наша велика шанса, јер је то највећа амбијентална целина сачувана из турског периода у Србији, чије вредности нисмо довољно свесни. Он је тренутно највећи јавни паркинг у граду, и ко год то са стране види, не може да верује да се град није потрудио да од њега направи туристичку атракцију *par excellence*, каже за „Гласоношу“ Душан Арсенић, члан Градског већа задужен за културу.

- Велики задатак нове локалне власти је да потпуно ревитализује Тешњар, наравно, у сагласности са стандардима које је поставио Завод за заштиту споменика културе. Највећи посао је завршен, јер су сви објекти скенирани, тачно се зна који захтевају санацију, колико то кошта,

али и треба наћи начина да се посао почне. Паралелно следи ревитализација старих заната, јер је јако важно да се неки од заната који су некада постојали поново појаве и да Тешњар, поред воскара, добије и бојацију и сарача... Али град у сарадњи са Републиком мора помоћи људима да се баве занатима, значи

морамо субвенционисати и стимулирати такве садржаје, јер без тога Тешњар никад неће бити оно што је некада био – сматра Арсенић и наглашава да је предуслов

било каквог посла измештање саобраћаја из старе градске чаршије, чему, опет, мора претходити израда саобраћајне студије града.

- Мислимо да су људи у Тешњару расположени за такву солуцију, мада има и оних којима та забрана не одговара. Након измештања саобраћаја, следила би санација

објеката. Има грађевина које су склоне паду, које захтевају озбиљне грађевинске интервенције, на пример, конак кнеза Јовице, који власник сигурно не може сам да санира, због чега и држава и град тиме морају озбиљно да се позабаве. Заједно са Заводом за заштиту споменика кренућемо у тај подухват, који захтева пуно труда, одрицања и стрпљења од људи који ту живе. Не постоји чаробни штапић и не може се то завршити брзо, то је процес који ће да траје, али ће Тешњар једног дана, у то сам уверен, бити туристичка атракција, коју ће људи долазити да виде и да неће требати филмске екипе да нам постављају сценографију и да га улепшавају – закључује Душан Арсенић.

С. С. Т.

МОНОГРАФИЈА „ТЕШЊАР КРОЗ ТРИ ВЕКА“

„Цело Ваљево“ било у Тешњару...

Монографска књига-студија „Тешњар кроз три века“, коју је објавио ваљевски Завод за заштиту споменика културе, представља драгоцену публикацију, у којој се на преко 300 страница разматра живот ваљевске старе чаршије Тешњар - јединствене градске целине 19. века.

Основна намера стручног тима, који је стварао монографију, је у томе да се сачува документ о овом драгоценом делу града, али и да укаже на потребу комплексније и одговорније улоге градске власти да се стара чаршија, каквих је мало у Србији, сачува од пропадања и злоупотребе. Јер, и поред свих настојања и преданог рада Завода на заштити ове аутентичне градске целине, Тешњар је у овом часу јавни паркинг, а стварни живот града пулсира негде изван његових тесних улицица, чак и сада, у време летњег фестивала, који се још, само ваљда нечијом иронијом, назива „Тешњарске вечери“.

Монографија о Тешњару подсећа на време од пре неких 150 година, када је „цело Ваљево“ било у Тешњару, а већинско становништво чинили Турци, и када се са десне стране Колубаре (где је данас Хотел „Гранд“), налазила највећа градска цамија.

У посебно дефинисаним целинама књига садржи путописну грађу настајалу кроз три века, од турског времена до најновијих белешки савремених путописаца, потом план Тешњара са сваком појединачним објектом, а у посебном одељку су нови-

нарски текстови и репортаже, које на себи својствен начин сведоче о старим тешњарским занатима, занатлијама и њиховим породицама.

Данас је Тешњар стари део града, негдашња чаршија, део Ваљева у коме се случајном пролазнику на трен може учинити да је временски точак овде застао, а потом се вратио неколико векова уназад. Кроз цео 19. век слику Ваљева чинили су видари, абације, шнајдери, опанчари, ковачи, механције, кујунције, мумције, бојације... У истим улицама смењивали су се приземни дућани са ћепенцима и дрвеним капцима и спратне радње са застакљеним изложима, чинећи тако јединствени свет контраста скривен у тамним узаним сокама, све док га нису обасјале прве електричне светиљке. Тај Тешњар и то време свакако треба сачувати за генерације, поручује и ова монографија.

Р. Ф.

ШАБАЦ - ГРАД У ГОСТИМА

Чивијаши у граду подвале

Постала је традиција „Тешњарских вечери“ да се ваљевској публици својим културним достигнућима представи по неки град из Србије. Ове године, у тој улози ће се наћи Шабац, град са којим Ваљево како у ранијој, тако и новијој историји, има вишеструке везе: привредне, административно-политичке, културне. Повремено су се оба града налазила у оквиру истих административно-управних подручја, а и сада наступају у оквиру једне регионалне привредне коморе. Било је ту и још увек има и ривалства: којем граду ће шта од институција припасти, ко ће изборити престижније место у устројству политичких институција, ко ће брже напредовати? Али и поштовања за оно добро, што свако у свом атару уради.

Варош господара Јеврема

Географски гледано, Шабац је град из ширег комшилука, са севера западне Србије, који свој развој умногоме дугује свом некадашњем граничном положају на Сава и неколико километара удаљеној Дрини, због чега се сматра и најзначајнијом општином Подриња. Историјски подаци сведоче да је на месту данашњег Шапца постојало насеље још у млађем каменом добу, да је место Мачва низводно од данашњег града, било у саставу Драгутиновог царства, а да се словенско насеље Заслон, помиње у дубровачким списима из 15. века. Под турском влашћу, на бали Саве је изграђена тврђава око које се формира насеље, стратешки важно и значајно уприште према Аустроугар-

ској, супарнику и претенденту на превласт на Балкану. Током дуготрајне турске владавине, Шабац је трговачко место кроз које пролазе каравани у оба смера, а током Првог српског устанка, у његовој околини се одиграва неколико зна-

позив господар Јеврема, означава и почетак музичког обраовања у Србији. Тако се зачиње шабачки варошки дух који се у разним видовима, кроз наглашени локал-патриотизам негује и данас. Жеља да у много чему предњаче, водила је

– Само за програмске активности у култури из буџета издвајамо годишње преко 10 милиона динара. Посебна средства се опредељују за инвестиције на објектима културе: за анекс библиотеке (који се управо гради) као и претходно за реконструкцију зграде Историјског архива. Веома нам је стало до изгледа града, па смо прионули на обнову свих вредних зграда из прошлости. Под надзором Завода за заштиту споменика културе из Ваљева веома успешно је реконструисана Господар Јевремова улица у центру града, која је у анкети листа „Блиц“ проглашена за најлепшу главну улицу Србије – каже Совраније Чоњагић, саветник председника Општине Шабац за културу и спорт и додаје:

– Верујем да се у Шапцу, највише у Србији, издваја за спорт. Само за функционисање спортских колектива издвајамо милион евра, на шта смо поносни јер желимо да створимо добре услове за развој масовних спортова, стављајући професионалце у други план јер сматрамо да они и сами могу да се боре за свој материјални статус.

Иако у сезони годишњих одмора није лако окупити ствараоце разних области, Шапчани су се на Колубари представили синоћним колажним програмом „Чивија у гостима подвали“ – концерт свог најпознатијег културно-уметничког друштва „Абрашевић“, изложбом ратног немачког пропагандног плаката у Галерији Народног музеја и позоришним представама, учинивши да почетак најави добар провод наредних десетак дана,

Олга Петровић

Реконструисана Господар Јевремова улица у Шапцу

чајних битака од којих је најпознатија била на Мишару. Прави замах у развоју града догађа се по завршетку Другог српског устанка, када је за управитеља мачванске нахије постављен Јеврем Обреновић, најмлађи брат кнеза Милоша, писмен и просвећен човек, отвореног духа за све што је долазило са оне стране Саве. Током његове петнаестогодишње управе Шабац је од турске касабе прерастао у напредну варош у којој је струјао дух европске цивилизације. Конак Јевремов био је модерна грађевина са правим прозорским стаклима у коју је допремљен први клавир у Србији, први кревет, савремени намештај, имао је библиотеку, био је ту и први фијакер, начин одевања и опхођења укућана били су европски. Долазак Јосифа Шлезингера у Шабац 1929. године на

Шапчане протеклих деценија до периода просперитета и убрзаног развоја, али и до застоја који се последњих година успешно превађава. Некадашња окосница развоја „Зорка“ сада послује као више успешно приватизованих фирми, а са размахом приватне иницијативе, ничу бојне фирме и трговинске радње па се постепено стабилизује живот у граду од 70 хиљада становика и околини.

Велика издвајања за спорт и културу

И док привредни опоравак Ваљева тече веома споро, чини се да су Шапчани преболели транзиционе болести, о чему сведочи податак да овогодишњи градски буџет износи две милијарде и 300 милиона динара. Култура и спорт у данашњем животу Шапца имају посебно место.

АРХИВИРАЊЕ ТЕШЊАРСКОГ ГЛАСОНОШЕ

Прелазак преко Колубаре

Прве Тешњарске вечери, осмишљене као привредна, туристичка и културна манифестација, отворене су 11. септембра 1987. године поводом обележавања Дана ослобођења Ваљево. Тада је и штампан први број „Тешњарског гласоноше“, незаобилазног гласила који је, сваке године, допуњавао и пратио програм Тешњарских.

Програм седмодневних Тешњарских вечери у потпуности је био посвећен старој ваљевској чаршији, испред чијих се легендарних кафаница и одигравала већина садржаја. Стараградске песме и романсе слушале су се испред „Малог Париза“, а гуслари су свирали испред ресторана „Илија Бирчанин“. На првим Вечерима представљени су млади ваљевски глумци, као и млади сликари Душан Арсенић и Богољуб Арсенијевић. Три броја првог Гласоноше била су посвећена борби за спас старе чаршије, која се и пре 22 године борила саобраћајем и неосетљивошћу већина суграђана према историјском и културном комплексу, какав је Тешњар.

Први бројеви „Тешњарског гласоноше“ доста пажње посвећивали су занимањима из старе чаршије, које су још у то доба почели да „смењују“ бутици, па се писало о Ковачевићима из Ковачевог хана, сарачу Кости Парезановићу... Објављиване су и старе рекламе и огласи, који су још више оживљавали дух старог доба, попут: „Од данас у свако доба имам за даљи пут и по ваљевској саоници и фијакер тако исто и путничка кола, коње за јашење, све са умереном ценом“ или „Изгубљену таблицу са чега бр 395 на име Душана Недића оглашава неважећом“.

Приликом отварања „Тешњарских вечери“, које су се

првих година и одржавале у Тешњару, локална власт је обећавала оживљавање старе чаршије уз очување њене аутентичности, али су на жалост протекле деценије ту решеност демантовале.

„...Обновљене су неке старе зграде, отворена је десетина нових занатских, угоститељских и трговинских радњи, нове галерије, послатичарнице, оживели су стари занати... Од суботе поподне обустављен је саобраћај Тешњаром, срушена је ружна и дотрајала зграда некадашње здравствене станице и добили смо овај Тешњарски трг. Вечерњи живот младих преселио се у Тешњар што је, свакако, оно најлепше што се у међувремену догодило“, рекао је на отварању других Тешњарских вечери Алекса Јокић, председник ИС ОО Ваљево.

Осме Тешњарске вечери одржане су на новој бини, такзваној Летњој позорници уз Колубару, што је само убрзало прелазак посетилаца Тешњарских из старе чаршије у све лепшу Кнез Милошеву. То је и био почетак одумирања онога што су касније само поједини Ваљевци, као и филмски ствараоци и туристи, препознавали и доживљавали као аутентично и историјски непроцењиво добро.

Од почетка одржавања Тешњарских вечери, Ваље-

во су посећивали бројни гости – учесници у програму, па су се Ваљевци упознавали са привредом и културом Кикинде, Суботице, Сомбора, Враћа, Ужица, Зрењанина, Приштине, Пожаревца,

Вршца, Шапца, Лесковца, Чачка, Крагујевца, Апатина, Панчева... Млади су уживали у бројним концертима, а на тешњарским бинама смењивали су се „Октобар 1864“, „У шкрипцу“, „Смак“, „Бајага и инструктори“, „Darkwood dub“, „Eyesburn“, „Ортодокс келтс“, али и поједини извођачи народне музике. У неколико дана згуснутог програма, који се постепено како из септембра преселио у август, тако и из Тешњара у Кнез Милошеву, у градско језгро сливала би се река људи. Град би током „Тешњарских вечери“ пулсирао и био пун живота, да би након њиховог затварања све утихнуло. Попут ватромета на крају фестивала: кратко бљесне и у најлепшим бојама осветли ваљевско небо. С. С. Т.

„Тешњарске вечери 2008“

**Савет 22. „Тешњарских вечери 2008“,
Фото савез Србије и Фото кино клуб Ваљево**

Позивају све амбициозне фотографе аматере да учествују на „Тешњарским вечерима“ и представе своје **фотографије са мотивима града Ваљево**.

Сваки аутор би требало да достави највише 10 фотографија са мотивима Ваљево у дигиталном формату 13x18 300 DPI.

Фотографије предати на CD и доставити у просторије Модерне галерије.

Рок за предају радова је **8. август 2008. године**.

Главна награда за најбољег аутора је фотоапарат. Ауторе који заузму друго и треће место такође очекују пригодне награде.

Организатор такмичења, које се одржава под слоганом „Сlike града мог, са апарата твог“, задржава право коришћења материјала за потребе публиковања.

Савет 22. „Тешњарских вечери 2008.“

Обавештава власнике радњи и ресторана да ће и ове године у оквиру „Тешњарских вечери 2008“ бити изабран најлепши излог и најбољи ресторан. Комисија ће оцењивати излоге и ресторане док траје манифестација од 1.-9. августа.

Власнику радње чији излог понесе титулу најлепшег биће додељено признање. Признање очекује и власника чији ресторан буде проглашен најбољим, а еколошко признање на „Тешњарским вечерима 2008“ биће додељено појединцу или институцији за најзапажене резултате у области очувања животне средине.

**КАКО ЈЕ
ТЕШЊАР
МОГАО ДА
НЕСТАНЕ, А
ИСПАЛО ЈЕ...**

Уместо једне, две чаршије

Данас када градови широм земље и света имају своје трговачке центре, модерније назване ВІД зоне, Ваљево се, према речима историчара мр Владимира Кривошејева, већ вековима може похвалити и

чаршија, пуна живота, са десне стране реке где су се налазили занатлије и трговци са својим радњама; други – насеље са леве стране обавијено извесном оријенталном летар-

гијом, у коме је живело турско становништво.

Увертира главне приче одвија се од 1815. до 1830. и неке, када одласком Турака Срби почињу да се насељавају у Ваљево. Али,

пошто је град, као и Србија, још увек био део Турске, Срби не могу од ваљевских Турака, који желе да се иселе тамо где им је безбедније, да купе и куће са леве и дућане са десне стране Колубаре. Купују само дућане и у њима живе. Зато се у том периоду Ваљево развија само на десној обали, у занатско-трговачкој чаршији, док друга обала полако замире и на њој остају рушевне куће у којима нико не живи, иако оне и даље имају своје власнике, Турке.

- Тридесетих година 19. века кнез Милош Обреновић, после турских хатишерифа, учвршћује власт у Србији и има све инструменте да почне да уређује и преуређује државу. Он тада види да Ваљево почиње да се сабија између Колубаре и Видрака и наређује да се Тешњар поруши, те да се прави нова чаршија!? Његов инжењер долази и уцртава данашњу улицу Кнеза Милоша. Почиње процес стварања нове чаршије – наводи Кривошејев. Ипак, додаје он, наредба о рушењу Тешњара била је више нека врста игре строгости... До деструкције није дошло, стара чаршија успева да се очува, али паралелно са њом развија се и друга са истом функцијом – Кнез Милошева улица.

- И тако је у 19. веку Ваљево било један од ретких градова те величине у Србији који је у исто време имао две чаршије, стару – Тешњар и нову – Кнез Милошеву улицу – констатује Владимир Кривошејев.

Сл. Ђирић

Владимир Кривошејев пред чаршијом која би нестала да је остало по Милошевом...

поносити једном таквом зоном – Тешњаром. Али, подсећа директор Народног музеја града на Колубари, у једном тренутку, пред крај мирног дела српске револуције, почетком четврте деценије 19. века, претила је опасност да тај ваљевски понос потпуно нестане?! Како?

Пре одговора вреди знати да је Ваљево, још према записима славног турског путописца Евлије Челебије из 1660. године, било подељено Колубаром на два дела, по својој урбанистичкој намени потпуно различита. Први -

Име Тешњар

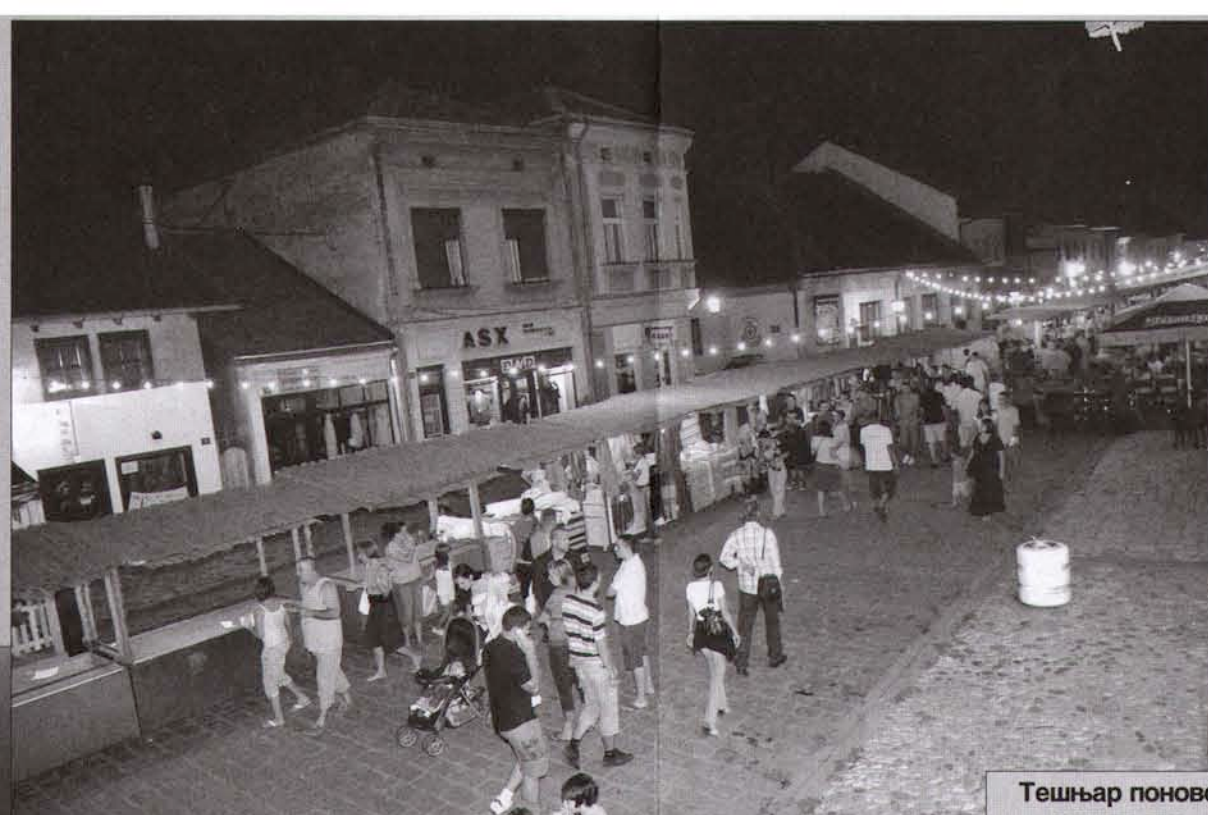
Постоји, према речима директора Народног музеја ваљевског, више теорија о томе како је Тешњар добио име. Једна од њих се односи на извесног Тешањ-бега и његове поседе, али најизвеснија је она везана за архаичну реч која означава тесну, узану улицу. У 19. веку је била у употреби не само у нашем граду...

Када је један лекар, својевремено боравећи у Ваљево, описивао нове улице просечене на левој обали Колубаре, говорио је о њиховој ширини, називао их правим булеварима, тврдећи да је нека улица у Београду у поређењу са овим ваљевским прави „тешњар“.

Назив Тешњар у Ваљево се први пут помиње крајем 19. века, али није искључено да је био у употреби и пре тога.

Реклама и
атракција:
Балон над
Колубаром

Тешњар поново
оживљава

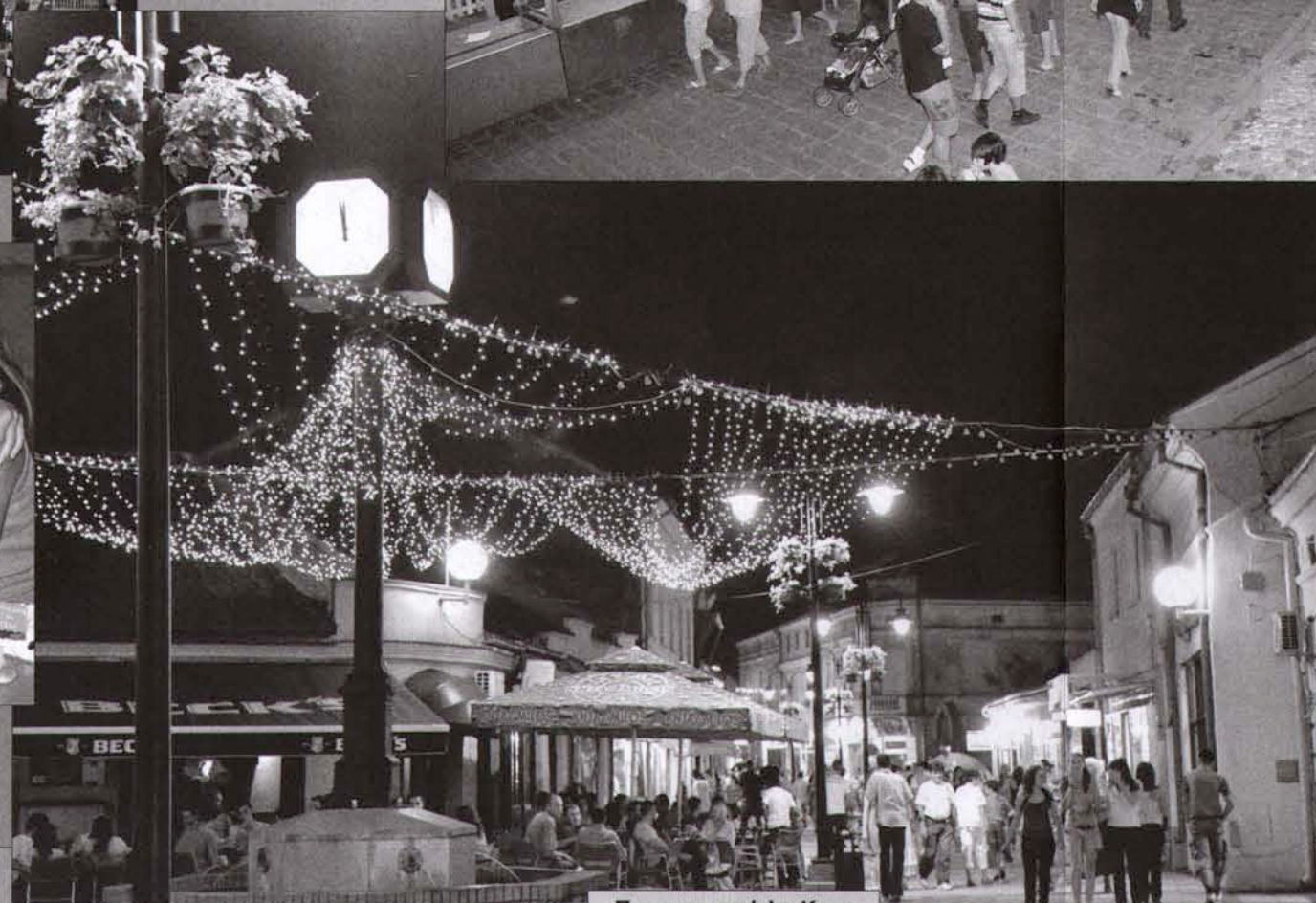
„Хлеба и игара”

По мотивима басне „Цврчак и мрав” позоришна представа Шабачког позоришта „Хлеба и игара”, у режији Зорана Карајића, бавила се вечним питањем: може ли се живот живети као весело цвркутање и уживање, или је баш неопходно бити вредни мрав.

Фото: Ж. Емрековић

Мали трговци

Празнични сјај у Кнез
Милошевој

Већ традиционално:
Мед Аце Пилота

Последње
припреме пред
отварање
Вечери:
Постављање
летње сцене

Они тек долазе...

Већина их је начинила прве уметничке кораке у Ваљевоу, у Гимназији, прве изложбе су имали у „Галерији 34”, а затим су запажени и у београдским уметничким круговима. Александар Андрић, Жељко Виторовић, Милан Хрњазовић, Ана Крстић, Александар Цвјетиновић, Ана Станковић и Сњежана Торбица прве Тешњарске вечери у „Галерији 34” изложили су своје радове.

Занатски
производи
у Тешњуру

Изложба у Народном музеју

Из богате збирке од преко хиљаду немачких пропагандних плаката из периода Другог светског рата, у Србији Народни музеј из Шапца је у ваљевском Народном музеју изложио део те вредне збирке чији аутор је Бранислав Станковић, директор Музеја.

ОДЛОМЦИ ИЗ ЖИВОТА НА ТЕШЊАРСКОЈ КАЛДРМИ

Јединствена лепота непролазности

Згуснуто пренасељена, препуна начичканих радњи и дућана, који на истом малом простору производе и продају тепсије, опанке, народна одела, свеће, хлеб, свилене бомбоне и помаде, од самог почетка беше чаршија са душом. У Тешњуру се одвајкада све дешавало и завршавало, ту се трговало, пословало, прослављало и туговало. На његовим улицама знало се шта се дешава у двориштима и кућама, склапали су се договори, уговарали бракови, раскидала пријатељства, откривале преваре и прељубе, заједнички се славила рођења, свадбе и славе и достојно испраћали покојници.

Стара чаршија тесних

улица и сокака живела је животе својих Тешњараца, задовољна и годинама довољна сама себи. У почетку, овде се одвијао сав живот и ретко прелазило на другу обалу Колубаре. И касније, када је паралелно и упоредо са тешњарском, настајала још једна чаршија. Док су се Ваљевци опредељивали за једну од њих две, Тешњарци су остајали. У свом Тешњуру, који су одувек волели.

Заједно су преживели. Остајали су у све трошним кућама и дућанима, трговали у преосталим радњама, одседали у пар тешњарских кафана, слушали музику овдашњих свирача. Дочекали су нову калдмру, расвету уличних кан-

делабера, најезду аутомобила. Да би опстали и преживели отварају излоге на собама до улице и издају их за бутике. Осамдесетих година у Тешњуру се поново тргује. Овде се долазило по фармерке, фирмирану робу, италијанске чарапе и веш, куповала се кожа, поред бојацијске, трукерске, корацијске и воскарске радње. У Тешњуру се отварају агенције, кафићи, пizzerије, палачинкарнице. Старији пазаре и шетају преко дана, а увече, после корзоа и стајања на тргу, овде је почињала забава и провод до дубоко у ноћ.

Не зна се тачно када је све почело да престаје. Нестајањем корзоа и пресељењем младих у нове град-

ске кафиће? Затварањем саобраћаја и отварањем пешачке зоне у Кнез Милошевој улици? Отварањем локала у Карађорђевој?

У Тешњуру су остали полупразни бутици, отворени неки нов(о)компонован(и) кафићи, много прљавих и напуштених локала, оронуте фасаде и калдрма пуна паркираних возила. Остали су добри комшијски односи, присна дружења, узајамно помагање, у весељу или жалости. Разлике готово да не постоје међу суседима различитог образовања, поприлично изједначеног материјалног стања. Овде и даље живе заједно Срби, Роми и друге националности. Тешњарци.

НОВА РАДЊА СА СТАРИМ ЗАНАТОМ

„Кнегиња” у Тешњуру

Све мање је радњи са старим занатима у Тешњуру. На прсте се могу још пребројати преостали: бојација, грнчар, кројач народног одела, воскар... А међу њима, од прошле зиме, и нова ткачка радња.

Надомак мермерног моста у малом дућану окренутом Колубари брачни пар Јанковић, Милица и Миломир, поставили су три разбоја и обновили стари занат у својој ткачкој радионици. Назвали су је „Кнегиња”, по асортиману и квалитету робе, која у њој настаје. Тачније, по старој домаћој радиности насталој ткањем вуне на разбоју, по везу и чипки, са старим заборављеним мотивима. У овој радњи ручно се ствара на хиљаде мустри, на вуненим тканицама од којих се раде прекривачи, простирке, столњаци, јастуци, појасеви, торбе. Прстима ткаља праве се делови народних ношњи, везу се зидне „ку-

варице”, шустикле, кецеље и кошуље, хеклају се украси на српском платну. Овде се могу наћи пешкири за различите народне обреде - деверски, за славске иконе, за крштења.

Сувенири са етно мотивима, од шајкаче, фрулице и чутурице, лутки у народној ношњи, до ручно ткане торбице за мобилни телефон. Стари занат, фолклорни и етно мотиви прилагођени захтевима и модерним временима.

Јанковићи на разбојима у „Кнегињи”, у Тешњуру, чувају прошлост од заборава. Обнављају старе уметничке вредности и успомене на српску

традицију. На малом простору, поред разбоја, могу се видети бројни стари мотиви и по њима креирани, нови, на вуни, платну или дрвету. Сваки комад носи по детаљ народне уметности и подсећа на стара времена богате српске прошлости.

О. Б.

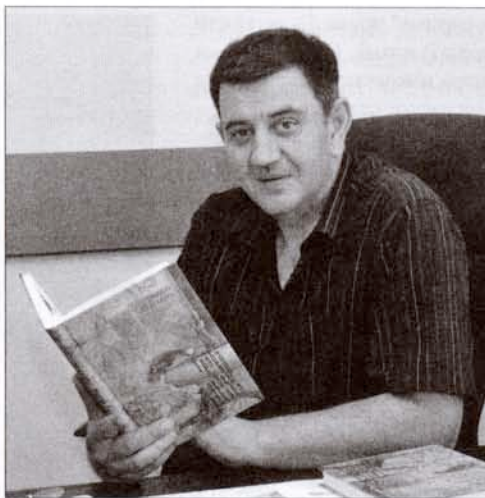
СУСРЕТИ: ЈАНКО ЛЕВНАИЋ, ПИСАЦ И ИНЖЕЊЕР

Архитекта вилинског града

Занимљив су издавачки пројекат остварили ваљевске куће „Лио“ и „Контекст“ штампањем двокњижја Јанка Левнаића „Трава од девет мракова“, јединствене антологије митологије и народног предања о вилама и вилењацима, њиховим стаништима и њиховом значају у свеукупном фолклорном миљеу српског народа. Вођен једноставном истином, која је и мото ове антологије „Боље је да нестане села, него у њему адета“, Левнаић се прихватио тешког задатка да у две књиге скупи све народно предање и од заборавља отргне иначе слабо чувану националну митологију и веровања. О својим мотивима за настанак ове књиге говори:

- Ако свратимо у било коју, како-тако снабдевену књижару, готово стопроцентно ћемо наћи бар неколико популарних и просечног читаоцу доступних дела, која се баве митологијом или поједи-

ним њеним јунацима. Колико год да је сигурно да ћемо моћи да прелистамо, на овај начин представљену, грчку, римску или египатску културу, још је сигурније да ни на једној полици нећемо затећи ни једну књигу српског бајословљења. Ако имамо среће можда ће нам књижар пронаћи школску лектуру са усменим народним предањем, или у бољем случају, некаквом студију или сепарат који се тиме бави. У овом послу драгоцену су ми помоћ пружили дизајнер Душан Арсенић, сликар Мија Антонић, аутор

Јанко Левнаић

„плана вилинског града“ Милош Николовски. Ова двокњижна антологија вила и вилењака је, дакле, пред вама, и било би добро да их упознате.

То, ето, каже писац Левнаић, иначе дипломирани инжењер електротехнике, којем је ово пета, односно, шеста књига прозе и који у

крugовима књижевне критике слови за изузетног писца, чијим се радовима озбиљно баве и студенти књижевности и стручна јавност у многим нашим институцијама, каква је Матица српска, на пример. Колико инжењер помаже, а колико одмаже писцу, колико живот, изван престонице писца удаљује од очију оних који одлучују о наградама, Левнаић не жели да процењује, али истиче:

- Одабрао сам сигурнију варијанту, инжењер сам са солидним примањима, која су стабилнија и знатнија од књижевних тантијема, имам породицу која ми је све, па тиме и далеко битнија од књижевне славе. Таленат је независна ствар од свега тога, а у процене критичара и лобиста за награде се не упуштам. Мислима да ипак у животу све дође на своје место. Кад тад.

Р. Ф.

ПОДСЕЋАЊЕ

Ваљевски Европљанин Клаудио Прикелмајер

Обележавајући 9. мај, Дан Европе, Европски покрет у Ваљеву је организовао трибину „Европа у Ваљеву – некад и сад“, подсетивши на прва струјања модерног живота у граду на Колубари, оличена у личности првог ваљевског апотекара Клаудија Прикелмајера и круга људи око њега који су оставили дубоке трагове у историји свакодневног живота града.

О Ваљеву 19. века, вароши коју су чини видари и лекари, абације и шнајдери, опанчари и шустери, ковачи и шлосери, механичари и хотелијери, кујунџије и сајџије, у којој су се смењивали ћепенци и застакљени излози, говорио је Владимир Кривошејева, директор Народног музеја, означивши тај период као период својеврсних контраста.

Прикелмајер у својој апотеци

У такво Ваљево, 1868. године је из Ђакова из Хрватске дошао Клаудио Прикелмајер, пореклом Немац (рођен у Славонској Пожеги), дипло-

мирани бечки студент фармације, јавивши се на општински оглас за градског апотекара. Био је то, по оцени Кривошејева, први, у правом смислу те речи Европљанин у Ваљеву. Већ сам изглед његове апотеке одскакао је од изгледа дотадашњих ваљевских дућана. Прекорачивши њен праг, Ваљевци су ступали у потпуно другачији простор – у амбијент, углађене грађанске Европе, у којој су и тада ред и дисциплина били видљиви на први поглед.

По свом изгледу, образовању, схватању професије, начину живота, посебно по ширини својих интересовања изван професије и жељи да своје нове суграђане анимира да га у тим интересовањима

следе, Клаудио Прикелмајер је за Ваљева и Ваљевце тог времена био више од апотекара. У своју нову средину је донео више од апотекарског умећа: пре свега, свој фотографски апарат, па је постао први ваљевски фотограф (као што је пре тога био у Ђакову), затим први бицикл, љубав ка позоришту, музици, спорту и способност да својом личношћу и интересовањима утиче на нове суграђане. Клаудио Прикелмајер, као и чувена лекарска породица Сиебер, његови познаници из Ђакова који су се такође обрели у Ваљеву, као и Ђуро Козарац, легендарни професор и касније директор гимназије у Београду, у правом смислу те речи, биле су личности које су у Ваљево донеле дух Европе тог времена.

О. П.

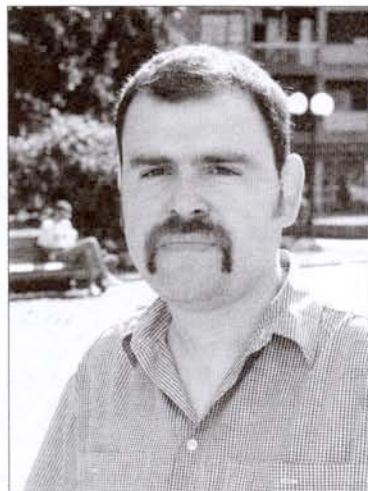
ИГОР ВАСИЋ, УРЕДНИК ФИЛМСКОГ ПРОГРАМА „ТЕШЊАРСКИХ ВЕЧЕРИ“

За праве филмофиле

Први пут на „Тешњарским вечерима“ прави филмофиле добијају свој кутак и своје (поноћно) време. Свако вече на платоу испред Омладинског центра покретне слике су пред Ваљевицима. Помало за сваког филмског сладокусца.

- Ваљево је некада имало сјајну филмску публику, а данас се, нажалост, на прсте могу избројати гледаоци чак и оних високобуџетних блокбастера и познатих домаћих остварења. Дошли смо на идеју да на „Тешњарским вечерима“ презентујемо неке филмове који „не играју на прву лопту“, филмове који су можда „прошли“ поред овдашње публике и једноставно нису били примећени, али сигурно завређују да буду приказани – каже Игор Васић, уредник филмског програма „Тешњарских вечери“, који је заједно са још једним заљубљеником у седму уметност, Давидом Кецојевићем, припремио овогодишњи репертоар. Прва три дана на програму ће бити кинеска трилогија „Паклени послови“.

- Интересантно је да је гомила људи већ видела филм Мартина Скорсезеа „Двострука игра“ који је прошле године добио оскаре, али многи немају појма да је то уствари римејк кинеског оригинала познатог под називом „Паклени послови“. Ми смо се одлучили да прикажемо оригинал за који сматрамо да је бољи - истиче Васић. И додаје да после

овог спектакла следи микс старитета и новитета – од Чаплиновог „Малишана“, преко култних Фелинијевог „Амаркорда“, Скотовог „Блејд ранера“ и „Имена руже“ Жан Жака Аноа са Шон Конеријем у главној улози, до нове одличне есеј-драме „Фонтана жеља“ („Извор живота“) Дарина Аронофског са Хју Џекменом и Рејчел Вајс.

- Надамо се да ће бити гледалаца за ове филмове и основни циљ нам је стварање нове филмске публике, онакве какву је Ваљево имало почетком седамдесетих и осамдесетих и која је, нажалост, појавом пиратерије престала да одлази у биоскопе – поручује Игор Васић.

Сл. Ђурић

ИГРАЛИШТЕ ЗА БАКЕ И ОДРАСЛЕ ТЕШЊАРЦЕ

Можда и клизалиште!

Ако би се спровела анкета о најбоље искоришћеном простору у Ваљеву, игралиште за мале спортове Основне школе „Сестре Илић“ у Грбовићевој улици у Тешњару, свакако би

отворен за све спортске ентузијасте из тог дела града, па се током летњих вечери под рефлекторима смењују екипе рекреативаца, тако да уз бројну публику и оне који чекају на ред у летњим

Бојичић каже да је тај однос према суседству и месној заједници наслеђен још од времена када је тај терен припадао старој згради Ваљевске гимназије, на којем су своје прве кораке под кошевима

игралиште било попут сопственог дворишта. Место за рекреацију и дружење остало је и до данас, када се користи у договору са Месном заједницом „Стари град“ по завршетку наставе, најчешће до поноћи. Али, када се екипе разиграју, остаје се и дужи. Разумевање школског колектива за додатни ангажман терена је велико, па је он недавно реконструисан из средстава НИП-а, када је добио нову подлогу, обновљене трибине, ограду, рефлекторе. Директор Бојичић каже да је имао идеју да се оно зими претвори у клизалиште, тако што би га најпре користили ученици школе да науче клизање, а потом и остали. На ту помисао дошао је када је видео стару фотографију на којој некадашња ваљевска господа на месту данашњег Дома културе упражњавају тај спорт, у самом центру града. Идеја је и даље актуелна, а уколико се стекну услови, тај популарни простор у Тешњару у догледно време би се могао појавити у зимском издању.

О. П.

Популарна ноћна рекреација

ушло у најужи избор. Поред основне намене да служи за наставу физичког васпитања, терен је деценијама

вечерима, посећеност може конкурисати и неким познатим кафићима.

Директор школе Горан

вић, Бошко и Душко Ђукановић су позната имена различитих генерација ваљевске кошарке којима је то

СТАРИ ДЕО ГРАДА – СРЦЕ ПЛЕМЕНИТЕ ВЕШТИНЕ

Боксери никако без Тешњара

Бокс је вероватно најтрофејнији ваљевски спорт, а када је почетком шездесетих прошлог века доживљавао неке од својих најсветлијих тренутака, када се Металац такмичио у Првој лиги ондашње Југославије, за време мечева у граду на Колубари Тешњар је био пуст...

- Сви Тешњарци су били на боксу. И старо и младо, радници, занатлије, интелигенција. Никог живог на улици. Чак и жене, о деци да не говорим, ишле су на бокс-меч. Тетка Сека Ђурић, тетка Кица, Џамбасова жена... А после меча и нове победе, у Тешњару се пекло прасе... – прича Слободан Лазић Цимер, једно од најславнијих боксерских имена, касније тренер репрезентације и многих шампиона. У предвечерје Тешњарских вечери лета

чар, планинар и првак Србије у боксу – окупио момке на тренинзима у некадашњој Пиргића кафани-пивници у срцу Тешњара. После тренинга, умиваоник, па се мало плусну или скок у оближњу Колубару, која је била два пута већа него сада, на право купање. И нико се разболео није. А ту су, у крајње оскудним условима, стасали Стева Грачанин, Грујић, Поштар, Лала Јанковић, Лала Станишић, Тадић..., набра-

Слободан Лазић пред тешњарском кафаном, бившом салом за тренинге

Ђукића куће, на излазу из Тешњара. Следе, затим, селидбе у близину моста у бившу Парезановића кафану која се звала „Слога“, па у дом реона, садашњу месну

заједницу, а некадашњу пивницу и млечни ресторан. Мечеве су боксовали у Соколани, друштву „Партизан“ у центру Ваљева, на месту где је касније била зграда Ваљевске банке, док су тренинзи скоро стално били везани за стару чаршију.

Опет селидба, на кратко, ван Тешњара, у Шаргића кафану на углу Радничке и Кнез Милошеве, па повратак - у Стокановића кафану, зграду где је била агенција „Национал“, а сада је седиште Покрета за Ваљево. Опет у Тешњар. Боксери никако без Тешњара!

И тако до 1957., када се селе на „Крушиков“ стади-

он у неусловну бараку, па на нови „15. септембар“ у центру града, на домак Карађорђево...

Тешњарци у клубу

И кад су отишли из Тешњара, бокс је био такорећи тешњарски. У једном тренутку у екипи тадашњег Радничког, 1960. године, наступала су шесторица Тешњараца, а на тренинзима их је било и много више – Стева и Драгиша Грачанин, тројица браће Рудика, браћа Васиљевић, Слободан Лазић Цимер, Пера Прерадовић...

- Тешњар је био боксерско, али и уопште спортско срце Ваљева. Ту су, осим боксера, поникли и одлични фудбалери браћа Нешић, Нине Марковић, Драган Гаковић, Бесеровић... – прича Слободан Лазић. Не може ни у сећањима да се одвоји од своје племените вештине. Тешњарске боксерске године, од средине четрдесетих до краја педесетих, биле су својеврсна увертира за најславније странице ваљевског бокса. Металац је 1961. ушао у Прву лигу и 1964. постао вицешампион Југославије. Из Тешњара су пошли и стигли на једну од главних југословенских спортских сцена.

Сл. Ђирић

И овде су некада боксери вежбали

2008. присећа се периода у коме је стари део града био центар племените вештине.

Од кафане до кафане...

Почело је пар година после рата када је чика Панта Митровић, свестрани спортиста – гимнасти-

ја Ваљевцима познати Дуле Цимер.

Након „излета“ у Злокућане и Кашиковића кафану, боксери се са тренинзима поново враћају у Тешњар у трговину „Код Бола“, преко пута данашњег кафића „32“, и ту бораве средином педесетих. Онда прелазе у „Хајдукову“ кафану, где је данас СТР „Максимовић“, близу

Сл. Ђирић

ПЕТАК, 01. АВГУСТ**19.00 – ХОТЕЛ „ГРАНД“**

Сусрет привредника Шапца и Ваљева

Организатор: Регионална привредна комора Ваљево

19.30 – ГАЛЕРИЈА „34“ у Тешњуру

Изложба „Млада уметничка авангарда Ваљева“

20.00 – НАРОДНИ МУЗЕЈ ВАЉЕВО

„Немачки пропагандни плакат у Србији 1941-1945.“

Изложба из збирке Народног музеја Шабац

20.00 – МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра

По мотивима басне „Цврчак и мрав“

Позоришна представа за децу „Хлеба и игара“

Режија: Зоран Карајић, Шабачко позориште

21.00 – ЛЕТЊА ПОЗОРНИЦА

Отварање 22. „Тешњарских вечери“

Поздравне речи представника домаћина и града у гостима

„Чивија у гостима подвали“

Колажни програм гостију из Шапца

23.00 – МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра

Бранко Ћопић: „Бог те мазо“, комедија

Адаптација и режија: Тома Курузовић

Шабачко позориште

00.00 – МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра

Паноћни биоскоп

„Паклени послови I“ („Infernal Affairs“)

Режија: Wai-keung Lau (101 минут)

Програм „Паноћног биоскопа“ уредили:

Игор Васић и асистент Давид Кецојевић

СУБОТА, 02. АВГУСТ**19.30 – ГАЛЕРИЈА „34“ у Тешњуру**

„Све капије света“

Проф. Драган Недељковић, пејз. арх.

20.00 – МОДЕРНА ГАЛЕРИЈА ВАЉЕВО

Изложба „Из ризнице Модерне галерије“

20.30 – НАРОДНИ МУЗЕЈ ВАЉЕВО

„Музејско филмско вече на трему“

21.00 – ЛЕТЊА ПОЗОРНИЦА

Даво Топић и бенд

22.00 – ГАЛЕРИЈА „34“ у Тешњуру

Промоција издања издавачке куће PARNAS BOOK

Уредник Момчило Трифуновић

23.00 – МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра

„Ваљевски рок је увек ОК“

НЕДЕЉА, 03. АВГУСТ**18.00 – ПЛАТО ОМЛАДИНСКОГ ЦЕНТРА**

Изложба „КУЋНИ ЛЈУБИМЦИ И ЛЈУБИТЕЉИ“

У сарадњи са Друштвом за заштиту животиња

19.30 – ГАЛЕРИЈА „34“ у Тешњуру

„Заштићене врсте гљива“

Дејан Недовић

20.30 – НАРОДНИ МУЗЕЈ ВАЉЕВО

„Музејско филмско вече на трему“

21.00 – ЛЕТЊА СЦЕНА

„Потражи ме у предграђу“

Концерт евергрин музике Јова Маљковић и пријатељи

22.00 – ГАЛЕРИЈА „34“ у Тешњуру

Промоција збирке боемске поезије Љубомира Пјевчевића

23.00 – МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра

Концерт: „Nothing Else Matter“

Влада Андрић, баритон

00.00 – МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра

Паноћни биоскоп

„Паклени послови II“ („Infernal Affairs“)

Режија: Wai-keung Lau (119 минута)

ПОНЕДЕЉАК, 04. АВГУСТ**18.00 – ПЛАТО ДОМА КУЛТУРЕ**

„Ногомобиле“ – такмичење најмлађих мајстора

Тротинети, ролери и бицикли

Организатор: Ауто школа „ТТАШ“ Ваљево

19.30 – ГАЛЕРИЈА „34“ у Тешњуру

„Паладио, паладијанизам, виле и вртови венета“

Проф. Драган Недељковић, пејз. арх.

20.30 – НАРОДНИ МУЗЕЈ ВАЉЕВО

„Музејско филмско вече на трему“

21.00 – ЛЕТЊА СЦЕНА

Концерт Драгољуба Ђуричића и бубњара

22.00 – ГАЛЕРИЈА „34“ у ТешњуруДа ли је небо граница: Будући изазови астрономије
Професор Никола Божић и астрономска група Друштва истраживача

„Владимир Мандић Манда“

23.00 – МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра

Иван Панић: „ТОПЦИЈА“

Режија: Вукашин Никитовић

Сцена „Модерна гаража“ и Факултет драмских уметности

00.00 – МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра

Паноћни биоскоп

„Паклени послови III“ („Internal Affairs“)

Режија: Wai-keung Lau (118 минут)

УТОРАК, 05. АВГУСТ**18.00 – МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра**

Пријављивање учесника дејег маскенбала

Организатор: Установа за децу предшколског узраста

„Милица Ножица“

19.00 – ЛЕТЊА СЦЕНА

Дечји маскенбал

19.30 – ГАЛЕРИЈА „34“ у Тешњуру

„Непокретна културна добра ваљевског краја у функцији развоја туризма“

Др Весна Матић, проф. географије

20.00 – ЛЕТЊА СЦЕНА

Бода Нинковић

„Шалалабајка“

Представа за децу

20.30 – НАРОДНИ МУЗЕЈ ВАЉЕВО

„Музејско филмско вече на трему“

22.00 – ГАЛЕРИЈА „34“ у Тешњуру

„Пен центар у Ваљево“

Вида Огњеновић, књижевник и позоришни редитељ,
Саша Јеленковић, песник и Гојко Божовић, књижевни критичар**23.00 – МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра**

„Мала ноћна музика“

Концерт гудачког квартета „МИСС“

00.00 – МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра

Паноћни биоскоп

„Извор живота“ („The Fountain“)

Режија: Darren Aronofsky (96 минута)

СРЕДА, 06. АВГУСТ**19.30 – ГАЛЕРИЈА „34“ у Тешњуру**

„Велики мајстори пејзажног сликарства“

Проф. Драган Недељковић, пејз. арх.

20.00 – МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра

„Музика света“

Концерт Забавног оркестра Музичке школе „Живорад Грбић“
Ваљево**20.30 – НАРОДНИ МУЗЕЈ ВАЉЕВО**

„Музејско филмско вече на трему“

21.00 – ЛЕТЊА СЦЕНА

Концерт реге музике

Група „IRIE FM“ Београд

22.00 – ГАЛЕРИЈА „34“ у Тешњуру

Игор Маројевић: „Шнит“ или налет новог српског романа

23.00 – МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра

Мигел де Сервантес: „МЕЋУИГРЕ“

Испитна представа студената III године

Академија лепих уметности Београд у класи професора

Небојше Брадића и Андреја Шепетковског

00.00 - МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра

Поноћни биоскоп

„Име руже“ („Name of the rose“)

Режија: Жан Жак Ано (130 минута)

ЧЕТВРТАК, 07. АВГУСТ

19.30 - ГАЛЕРИЈА „34“ у Тешњуру

„Змије и човек“, Борђе Ђоковић

20.00 – ИНТЕРНАЦИОНАЛНИ УМЕТНИЧКИ СТУДИО

„РАДОВАН ТРНАВАЦ МИЋА“

Отварање изложбе Ричија Јахагија, јапанског сликара

20.30 – НАРОДНИ МУЗЕЈ ВАЉЕВО

„Музејско филмско вече на трему“

21.00 – ЛЕТЊА СЦЕНА

„Време је за цез“

Концерт Тање Јовићевић и РИЧ БИЧ БЕНДА

22.00 – ГАЛЕРИЈА „34“ у Тешњуру

Радоман Кањевац: „Путујем“

Рокенрол рецитал и промоција нове књиге

23.00 – МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра

Душан Спасојевић: „Зверињак“

Режија: Мирослав Трифуновић

Приватно позориште „Мала сцена“ Ваљево

00.00 – МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра

Поноћни биоскоп

„Истребљивач“ („Blade Runner“)

Режија: Ridley Scott (120 минута)

ПЕТАК, 08. АВГУСТ

17.30 – Парада олдтајмера улицама Ваљева

18.00 - ПИВНИЦА ХОТЕЛА „ГРАНД“

Проф. др-Раденко Лазаревић: „У царству таме и тишине“

Хроника спелеолошких истраживања

19.00 – ИСПРЕД НАРОДНОГ МУЗЕЈА ВАЉЕВО

Изложба олдтајмера

19.30 – ГАЛЕРИЈА „34“ у Тешњуру

„Свечани столнови“

Проф. Драган Недељковић, пејз.арх.

20.00 – НАРОДНИ МУЗЕЈ ВАЉЕВО

„Вече отворених врата“

(Слободан улаз у свим објектима Музеја до поноћи)

20.00 - ТРГ ДЕСАНКЕ МАКСИМОВИЋ

Вече туристичке агенције „NATIONAL“

21.00 – ЛЕТЊА СЦЕНА

Цуне Гојковић са оркестром

Гости: Група певача КУД „Абрашевић“ Ваљево

22.00 – ГАЛЕРИЈА „34“ у Тешњуру

„Вече младих глумаца“

Ментор Мирослав Трифуновић Ђиша

23.00 – МАЛА СЦЕНА- Плато испред Омладинског центра

Борислав Пекић: „У Едену на Истоку“

Режија: Марко Манојловић

Продукција БЕЛЈЕФ Београд

00.00 -МАЛА СЦЕНА- Плато испред Омладинског центра

Поноћни биоскоп „Амаркорд“

Режија: Federico Fellini (123 минута)

СУБОТА, 09. АВГУСТ

11.00 – ПЛАТО ИСПРЕД ДОМА КУЛТУРЕ

Полигон – проглашење најлепшег олдтајмера и егзибициона

вожња ВОЗИ МИШКО

19.30 – ГАЛЕРИЈА „34“ у Тешњуру

„Крпељи“

Мр В. Мандић, проф. биологије

21.00 – ЛЕТЊА СЦЕНА

„Освежење за расположење“

Концерт КУД Абрашевић, Крушик, Ђердан и Градац.

22.00 - ГАЛЕРИЈА „34“ у Тешњуру

Јанко Левнаић: „Трава од девет мракова“

Лексикон вила и вилењака

Промоција новог романа и изложба илустрација

Миодрага Антонића и Милоша Николовског

23.00 - МАЛА СЦЕНА – Плато испред Омладинског центра

Александар Поповић: „Развојни пут Боре Шнајдера“

Режија: Мирослав Трифуновић

Градско позориште „Абрашевић“

00.00 -МАЛА СЦЕНА –Плато испред Омладинског центра

Поноћни биоскоп

„Малишан“ („The Kid“)

Режија: Чарли Чаплин (60 минута)

СВАКОДНЕВНИ ПРАТЕЋИ ПРОГРАМИ ФЕСТИВАЛА

19.00 – 00.00 - ТЕШЊАР, Стара чаршија

Изложба и продаја меда Удружења пчелара Ваљева

Продајна изложба старих заната и ручне радиности

Галерија „Уметност“, Бирчанинова 22

Промо тим Омладинског центра

Радно време Галерије „34“, Модерне галерије, Народног музеја,

Муселимовог конака и Интернационалног уметничког студија

„Р. М. Трнавац“ биће продужено до 22.00. сата

У СЛУЧАЈУ ЛОШИХ ВРЕМЕНСКИХ УСЛОВА

АЛТЕРНАТИВНИ ПРОСТОРИ СУ:

ДОМ КУЛТУРЕ И ОМЛАДИНСКИ ЦЕНТАР ВАЉЕВО

ПОКРОВИТЕЉ: СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

САВЕТ ФЕСТИВАЛА

Александар Ранковић, председник

Ангелина Лукић

Петар Николић

Милан Матић

Владимир Кривошејев

ИЗВРШНИ ПРОДУЦЕНТ ФЕСТИВАЛА:

ДОМ КУЛТУРЕ ВАЉЕВО

ОРГАНИЗАТОРИ:

ОМЛАДИНСКИ ЦЕНТАР ВАЉЕВО

КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА ЗАЈЕДНИЦА

НАРОДНИ МУЗЕЈ ВАЉЕВО

МАТИЧНА БИБЛИОТЕКА „ЉУБОМИР НЕНАДОВИЋ“

МОДЕРНА ГАЛЕРИЈА

ИНТЕРНАЦИОНАЛНИ УМЕТНИЧКИ СТУДИО

Радован Трнавац Мића

РЕГИОНАЛНА ПРИВРЕДНА КОМОРА ВАЉЕВО

ЈП ВАЉЕВО-ТУРИСТ

УМЕТНИЧКИ ДИРЕКТОР

Миодраг Антонијевић

ИЗВРШНИ ДИРЕКТОР

Веселко Белушевић

контакт телефони: 014 221 336 , 014 222 509

e-mail: dkvaljevo@ptt.yu, kpzvaljevo@ptt.yu

www.valjevo.org.yu

ТЕШЊАРСКЕ 22. вечери

Ваљево 1 - 9. август 2008.

AIK Banka
DOMAĆA. A JAKA

ГЕНЕРАЛНИ СПОНЗОР

**Vujić
voda**

**Raiffeisen
BANK**

INGRAPOMNI
VALJEVO

Štjivaković
PORUČKE

ВАЉЕВОПУТ

greda
VALJEVO

ProCredit Bank

ЈП КОЛУБАРА

ЗЛАТНИ СПОНЗОР

GoldenladyCompany

СРЕБРНИ СПОНЗОР

KOMERCIJALNA BANKA

Lasta

**DUNAV
OSIGURANJE**

VALJEVSKA PIVARA
Atlas System

СРЕБРНИ СПОНЗОР

K₂
KLANICA
DIVCI

**СРПСКА
БАНКА а.д.**

KOLAUTO

ЈП

СКЛОНИШТА

gorenje
OOOOOO STUDIO

VEGA
VALJEVO

**ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА
Ваљево**

**ТЕШЊАРСКИ
ГЛАСОНОШ**

Издавач

Скупштина општине Ваљево

Припрема

Редакција „Тешњарског гласоноше“

Уредник

Зоран Миловановић

Технички уредник

Бранимир Николић

Фотографије

Жељко Емрековић

Тираж: 1.000 примерака

Штампа

Штампарија „Ваљевопринт“